

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №11/16.04.2024г.):

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОСНОВИ НА СЧЕТОВОДСТВОТО“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2

СЕМЕСТЪР: 3

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	255

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Фаня Филипова)
2.
(доц. д-р Светлозар Стефанов)
3.
(гл. ас. д-р Атанас Атанасов)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Надежда Попова - Йосифова)

I. АНОТАЦИЯ

С изучаването на дисциплината „Основи на счетоводството“ студентите получават теоретични счетоводни познания и практико-приложни умения, които обогатяват тяхната обща икономическа грамотност. Учебното съдържание на дисциплината включва: възникването и развитието на счетоводството, предмета и метода на счетоводството, счетоводния баланс, системата на счетоводните сметки и принципа на двойното записване, текущото счетоводно отчитане, документирането и инвентаризацията, оценката и калкулацията, годишното счетоводно приключване и годишните финансови отчети. С изучаването на тези въпроси студентите придобиват основополагащи знания в сферата на счетоводството, необходими както за теоретичната подготовка по други икономически дисциплини, така и за успешната реализация в практиката на всеки един икономист. Тези знания развиват способността в студентите за придобиване на нови знания и умения, не само в сферата на счетоводството, но и по други икономически дисциплини.

Дисциплината спомага за развитие на следните ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018г. - математическа компетентност, вкл. цифрова компетентност и предприемаческа компетентност, и може да се приложи интегриран подход на обучение.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. Възникване, развитие и роля на счетоводството. Място на счетоводството в управлението на предприятието и на икономиката. Особенности, принципи и нормативно регулиране на счетоводството.	
1.1	Възникване и развитие на стопанската отчетност
1.2.	Видове стопанска отчетност. Отчетни измерители, използвани в стопанската отчетност - предимства и недостатъци.
1.3.	Същност, характерни особености, цел и задачи на счетоводството. Място на счетоводството в управлението на предприятието и на икономиката.
1.4.	Счетоводни системи и общоприети счетоводни принципи. Нормативно регулиране на счетоводството.
ТЕМА 2. Предмет и метод на счетоводството	
2.1.	Обща характеристика на предмета на счетоводството.
2.2.	Същност и класификация на капитала, активите и пасивите.
2.3.	Обща характеристика на счетоводния метод. Елементи на метода. Съвременни виждания за счетоводния метод.
ТЕМА 3. Счетоводен баланс	
3.1.	Същност, строеж и форми на счетоводния баланс.
3.2.	Съдържание и структура на счетоводния баланс.
3.3.	Класификация на балансовите статии.
3.4.	Видове балансови изменения в резултат на стопанските операции

ТЕМА 4. Система на счетоводните сметки и принцип на двойното записване	
4.1.	Същност и значение на системата на счетоводните сметки. Показатели, получавани чрез сметките.
4.2.	Съдържание, строеж и предназначение на счетоводните сметки. Основни понятия.
4.3.	Форми на счетоводната сметка.
4.4.	Отразяване на стопанските операции по счетоводните сметки. Принцип на двойното записване. Същност и видове счетоводни статии.
ТЕМА 5. Текущо счетоводно отчитане	
5.1.	Хронологически и систематически записвания.
5.2.	Синтетично и аналитично отчитане.
5.3.	Обобщаване и проверка на записванията по счетоводните сметки. Оборотни ведомости.
ТЕМА 6. Класификация на счетоводните сметки	
6.1.	Признаци за класифициране на счетоводните сметки. Класификация на счетоводните сметки според връзката им със счетоводния баланс.
6.2.	Класификация на счетоводните сметки според икономическото съдържание на отчитаните обекти.
6.3.	Класификация на счетоводните сметки според степента на обобщаване на информацията за отчитаните чрез тях обекти
6.4.	Класификация на счетоводните сметки в зависимост от тяхното информационно предназначение и структура.
6.5.	Сметкоплан. Същност и предназначение. Принципи на построяване на индивидуалните сметкоплани на предприятията.
ТЕМА 7. Документиране и инвентаризиране	
7.1	Същност и значение на документирането. Видове документи. Същност и предназначение на счетоводните регистри. Видове. Същност и предназначение на счетоводните форми.
7.2.	Съдържание и форма на документите.
7.3.	Документооборот, етапи на документооборота. Вътрешен правилник за документооборота.
7.4.	Същност и значение на инвентаризацията. Видове инвентаризации.
7.5.	Ред за извършване на инвентаризацията в предприятието. Резултати от инвентаризацията - документално оформяне и счетоводно отчитане.
ТЕМА 8. Оценяването и калкулирането като счетоводни способности	
8.1.	Същност и необходимост от оценка на счетоводните обекти. Принципи при оценяването.
8.2	Видове оценки в счетоводството.
8.3.	Същност и необходимост от калкулиране.
8.4.	Себестойността като отчетно-икономическа категория. Понятие за калкулационен обект, калкулационна единица, калкулационен период и калкулационен метод. Методи за отчитане на разходите и методи за калкулиране на себестойността.
ТЕМА 9. Периодично и годишно счетоводно приключване. Годишен финансов отчет	
9.1	Същност и етапи на периодичното и годишно счетоводно приключване.
9.2	Годишен финансов отчет на предприятието - същност, предназначение, елементи, срокове за съставяне, представяне и публикуване.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

За подготовка и провеждане на обучението по дисциплината се използват различни учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси – учебно помагало, мултимедийни презентации по темите от тематичното съдържание
- учебни дейности – разработване и предаване на курсова задача/проект, решаване на тестове с различен тип въпроси в платформата за дистанционно обучение; решаване на казуси по дисциплината в платформата за дистанционно обучение;

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	35
1.2.	Решаване на казус	1	50
1.3.	Курсов проект (задача)	1	70
Общо за семестриалното оценяване:		3	155
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит – онлайн тест + задача/и (казус/и)	1	100
Общо за сесийното оценяване:		1	100
Общо за всички форми на контрол:		4	255

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Основи на счетоводството“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.
2. Филипова, Ф., Стефанов, Св., Теория на счетоводството, Варна, [Електронен ресурс]. Варна: Знание и бизнес, 2022 г., <https://stefanovacademy.com/bg-product-details-9.html>
3. Филипова, Ф. и колектив. Сборник от задачи и тестове по основи на счетоводството, Наука и икономика, Варна, 2024.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Закон за счетоводството, последен, актуален
2. Национални счетоводни стандарти, последни, актуални
3. Международни стандарти за финансова отчетност, Международни счетоводни стандарти (МСФО/МСС), последно актуално издание
4. Филипова, Ф. Финансовото счетоводство и качеството на финансово-счетоводната информация, Варна, ИК „Стено“, 2012 г.

5. Филипова, Ф., Предизвикателствата пред счетоводната професия и нейната променяща се роля, Международна научна конференция „Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения“, 15.05.2015 г., ИУ – гр. Варна

6. Филипова, Ф., Георгиева, Д., Николова, Б., Петрова, Р., Христов, И. Проблеми и перспективи пред счетоводното образование. Икономически изследвания, БАН, 2017, 1, 136-177

7. Стефанов, С. Теорията на счетоводството като фундаментална учебна дисциплина. Фундаменталната подготовка във висшето образование: Сборник с доклади от международна научно-практическа конференция, организ. от кат. "Статистика и приложна математика" при ИУ - Варна, 21 окт. 2022, Варна : Наука и икономика, 2022, 85-88., ISSN(онлайн) 2815-3863 / [Линк](#)

8. Стефанов, С. Счетоводството като проекция на процесите в икономиката. Икономика и икономическа теория: проблеми и взаимодействия: Сборник с доклади от юбилейна научна конференция по случай 85 г. катедра "Обща икономическа теория", Варна: Наука и икономика, 2022, 273-278., ISBN (онлайн) 978-954-21-1133-7 / [Линк](#)

9. Атанасов, А. Отчитането на устойчивостта – липсващата част от пъзела на счетоводното образование. Счетоводното образование като комплекс от знания, умения и компетентности : Сборник с доклади от научно-практическа конференция, 04.11.2022 г., Варна: Наука и икономика, 2023, 229-242., ISBN (печатно) 978-954-21-1137-5 / [Линк](#)